

Time: 3 Hours

Total Marks: 100

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B.** 1. All questions are compulsory. Attempt Sub question (A) or (B) of Question no. 5.
2. Figures to the right indicate full marks.
3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.
4. Draw neat diagrams wherever necessary.

Q1. Answer any TWO questions of the following. 20

- Explain the meaning and significance of environmental economics.
- Explain Environmental Kuznet Curve.
- Discuss about common property resources.

Q2. Answer any TWO questions of the following. 20

- Write a note on Environmental Standards.
- Explain the meaning and types of environmental standards.
- Explain the environmental policy implementation in India.

Q3. Answer any TWO questions of the following. 20

- Explain the contingent valuation method.
- Describe the travel cost method.
- Explain the Hedonic Price Method.

Q4. Answer any TWO questions of the following. 20

- What is Global Warming? Explain the several causes of it.
- Discuss the several challenges of Urbanization.
- Explain relationship between trade and environment.

Q5. A) Write short notes on any TWO of the following. 20

- Scope of Environmental Economics.
- Working of Pigouvian Tax.
- Measurement Methods of Environmental Value.
- Overview of Trans-Boundary Environmental Problems

OR

B) Multiple choice questions, select an appropriate option. 20

- Which of the following is not the assumption of Coase theory or theorem?
 - Every firm has partial information.
 - Consumer and producer are price taker.
 - Producer maximize profit and consumer the utility.
 - There is no transaction cost.
- The Rio-Declaration state that ----- economic progress is only ensured if it is linked with the protection of the environment.
 - Long-term
 - Short-term
 - Medium term
 - Very short-period

- 3) Which of the following statement is false?
- a) Ambient standard set maximum allowable levels of a pollutant in the ambient environment.
 - b) Ambient standard set minimum allowable levels of a pollutant in the ambient environment.
 - c) Emission standard set maximum allowable amount of a pollutant discharge by a plant.
 - d) Emission standards are the levels applied directly to the quantity of emission coming from the pollutant.
- 4) Which of the following is not the advantage of Pigouvian tax?
- a) Promote market efficiency.
 - b) Encourage Harmful activities.
 - c) Increase revenue of the government.
 - d) Discourage harmful activities.
- 5) The total economic value (TEV) framework assumed that individuals can ---- for ecosystem.
- a) Single value
 - b) Multiple Value
 - c) Only one value
 - d) Zero Value
- 6) The environmental Kuznets curve suggests that economic development initially leads to a -
----- in environment?
- a) Improvement
 - b) Degradation
 - c) Up gradation
 - d) will stable
- 7) Which of the following are the example of common property?
- a) Land Resources
 - b) Forest resources
 - c) Both Land and Forest Resources
 - d) Neither Land nor forest resources
- 8) Which of the following statement is true?
- a) Initially, economic development leads to shifting from farming to manufacturing.
 - b) Manufacturing sector leads to environmental degradation.
 - c) Rising income has a diminishing marginal Utility.
 - d) All of above
- 9) Which of the following is well known negative externality?
- a) Pollution
 - b) Education
 - c) Health
 - d) All of above
- 10) When the condition of market failure occurs?
- a) When property right is not clearly defined.
 - b) When property adequately protected.
 - c) Both properties not clearly defined and adequately protected.
 - d) Neither properties clearly defined nor adequately protected.
- 11) Which of the following are not challenges of urbanisation?
- a) Overcrowding.
 - b) Development of slum.
 - c) High job opportunities.
 - d) Water and sanitation.

- 12) The United Nations Conference on Human Environment (UNCHE) held on ----- in Stockholm, Sweden.
- June, 1972
 - July, 1992
 - May, 1976
 - June, 2010
- 13) When Paris climate accord, was adopted by 195 nations?
- 12th December, 2015
 - 24th December, 2022
 - June, 2017
 - March, 1996
- 14) Montreal Protocol mainly related to.....
- Climate change
 - Ozone layer
 - CO₂
 - Nitrogen
- 15) In which of the following year Montreal protocol signed?
- 1987
 - 1992
 - 2010
 - 2001
- 16) Which of the following method known as 'Expert Opinion Method'?
- Delphi Method
 - Costless- choice method.
 - Trade -off game method.
 - Revealed Preference method.
- 17) Which of the following are the revealed preference method?
- Travel Cost method
 - Hedonic Price Method
 - Both Travel cost and Hedonic Price Method.
 - Neither travel cost nor hedonic price method
- 18) Which of the following is not the advantage of travel cost method?
- This method is relatively costless & easy to apply.
 - Large sample size enables to estimate more accurately.
 - The results derived from such survey is relatively easy to interpret, analyse and implement.
 - This method is relatively cheaper and easy to apply.
- 19) Which of the following is not the causes of Global Warming?
- Higher levels of deforestation.
 - Transportation and use of vehicles
 - Natural forest fire
 - Afforestation.
- 20) Which of the following is the challenges of global warming?
- Rise in temperature leading to ice melt.
 - Ecological risks
 - The threat to marine life
 - All of above

(मराठी रुपांतर)

वेळ: 3 तास

एकूण गुण: १००

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. प्रश्न क्र. ५ मध्ये (अ) व (ब) उप प्रश्नांमधील कोणताही एक उप प्रश्न सोडवा.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

४. आवश्यक तेथे नीटनेटक्या आकृत्या काढा.

प्र १. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

२०

अ) पर्यावरणीय अर्थशास्त्राचा अर्थ आणि महत्त्व स्पष्ट करा.

ब) पर्यावरणीय कुझनेट वक्र स्पष्ट करा.

क) सामान्य मालमत्ता संसाधनांबद्दल चर्चा करा.

प्र २. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

२०

अ) पर्यावरण मानकांवर टीप लिहा.

ब) पर्यावरणीय मानकांचा अर्थ आणि प्रकार स्पष्ट करा.

क) भारतातील पर्यावरण धोरणाची अंमलबजावणी स्पष्ट करा.

प्र ३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

२०

अ) आकस्मिक मूल्यमापन पद्धती स्पष्ट करा.

ब) प्रवास खर्च पद्धतीचे वर्णन करा.

क) हेडोनिक किंमत पद्धत स्पष्ट करा.

प्र ४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

२०

अ) जागतिक तापमानवाढ म्हणजे काय? त्याची विविध कारणे स्पष्ट करा.

ब) शहरीकरणाच्या विविध आव्हानांची चर्चा करा.

क) व्यापार आणि पर्यावरण यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.

प्र ५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर थोडक्यात टिपा लिहा.

२०

अ) पर्यावरणीय अर्थशास्त्राची व्याप्ती.

ब) पिंगोवियन कराचे कार्य.

क) पर्यावरणीय मूल्य मोजण्याच्या पद्धती.

ड) सीमापार पर्यावरणीय समस्यांचे विहंगावलोकन

किंवा

ब) खालील बहु पर्यायी प्रश्नांसाठी योग्य पर्याय निवडा.

२०

१) खालीलपैकी कोणते कोस सिद्धांत किंवा प्रमेयाचे हे गृहितक नाही?

अ) प्रत्येक उद्योगसंस्थेमध्ये आंशिक किंवा अपुरी माहिती असते.

ब) ग्राहक आणि उत्पादक हे किंमत स्विकारणारे आहेत.

क) उत्पादक नफा वाढवतो आणि ग्राहक उपयोगिता वाढवतो.

ड) कोणताही व्यवहार खर्च नाही.

२) रिओ-घोषणेमध्ये असे म्हटले आहे की, ----- पर्यावरणाच्या संरक्षणाशी निगडित असेल तरच आर्थिक प्रगती सुनिश्चित होते.

अ) दीर्घकालीन

ब) अल्पकालीन

क) मध्यमकालीन

ड) खूप कमी कालावधीमध्ये

15) पुढील वर्षात मॉन्ट्रियल प्रोटोकॉलने स्वाक्षरी केली?

- अ) 1987 ब) 1992
क) 2010 ड) 2001

16) खालीलपैकी कोणती पद्धत 'तज्ञ मत पद्धत' म्हणून ओळखली जाते?

- अ) डेल्फी पद्धत ब) खर्चहीन - निवड पद्धत.
क) ट्रेड-ऑफ खेळ पद्धत. ड) प्रकट प्राधान्य पद्धत.

17) खालीलपैकी कोणती प्रकट केलेली प्राधान्य पद्धत आहे?

- अ) प्रवास खर्च पद्धत
ब) हेडोनिक किंमत पद्धत
क) प्रवास खर्च आणि हेडोनिक किंमत पद्धत दोन्ही.
ड) ना प्रवास खर्च पद्धत ना हेडोनिक किंमत पद्धत

18) प्रवास खर्च पद्धतीचा फायदा खालीलपैकी कोणता नाही?

- अ) ही पद्धत तुलनेने महाग आणि लागू करण्यास सोपी आहे.
ब) मोठा नमुना आकार अधिक अचूकपणे अंदाज करण्यास सक्षम करतो.
क) अशा सर्वेक्षणातून मिळालेल्या परिणामांचा अर्थ लावणे, विश्लेषण करणे आणि अंमलबजावणी करणे तुलनेने सोपे आहे.
ड) ही पद्धत तुलनेने स्वस्त आणि लागू करण्यास सोपी आहे.

19) खालीलपैकी कोणते कारण जागतिक तापमानवाढ (ग्लोबल वार्मिंग) चे कारण नाही?

- अ) जंगलतोडची उच्च पातळी.
ब) वाहतूक आणि वाहनांचा वापर
क) नैसर्गिक जंगलातील आग
ड) वनीकरण

20) जागतिक तापमानवाढीचे आव्हान खालीलपैकी कोणते आहे?

- अ) तापमानात वाढ झाल्याने बर्फ वितळतो.
ब) पर्यावरणीय जोखीम
क) सागरी जीवसृष्टीला धोका
ड) वरील सर्व
